

Setembre crític | | Actualitzat el 17/03/2017 a les 18:52

?Qui és qui en el negoci actual de l'aigua?

La multinacional Agbar domina un mercat de grans corporacions que han mantingut o mantenen vincles amb dirigents del PSC, CDC, el PP o ICV | Els lligams amb ICV també han estat recurrents. Fins a quatre persones de l'entorn ecosocialista han mantingut vincles laborals amb Agbar, com l'exregidora Imma Mayol

D'esquerra a dreta i de dalt a baix: Miquel Roca i Junyent (Aigües de Barcelona Mixta), Jordi Valls i Riera (Suez Mèxic), Francesc Homs i Ferrer (Criteria), Josep Grau i Serís (Aigües del Segarra Garrigues SA), Angel Simón Grimaldos (Agbar) i Enrique Gimeno Escrig (Facsca)

Macroempreses amb bones connexions polítiques. Aquest és el perfil de la majoria de grups que gestionen l'aigua a bona part dels Països Catalans. Agbar s'emporta gran part del pastís, però també en mosseguen un tros Aqualia (Fomento de Construcciones y Contratas, FCC), Fomento Urbano de Castellón, Veolia, el Grup Gimeno i fins i tot La Caixa, que té participacions en algunes empreses municipals mixtes a través de Criteria.

Si prenem les vint-i-cinc ciutats més grans com a referència, Agbar i el seu entramat empresarial són responsables de la gestió de l'aigua a setze d'aquestes poblacions. Entre elles, l'Hospitalet de Llobregat, Alacant, Elx (via Hidraqua), Barcelona o Girona. En aquestes dues darreres, la gestió la fa per mitjà d'una Societat d'Economia Mixta (SEM), a la qual també participa La Caixa. En el cas de la capital gironina, cal sumar-hi Aqualia, filial de la multinacional FCC, en mans de la família Koplowitz i que té com a matriu el magnat mexicà Carlos Slim. Aquesta empresa també gestiona directament Aigües de Lleida, a part de controlar el subministrament a diversos municipis de les

comarques gironines i de les Illes Balears.

Al seu torn, la gestió de les aigües de Perpinyà està en mans de Veolia. L'empresa francesa és l'actor internacional de recursos hídrics més important, segons el portal d'informació econòmica Factiva. Seguint la mateixa font, Suez SA, propietària d'Agbar, ocuparia la segona posició d'aquest rànquing. Tot i desmarcar-se de les gran empreses multinacionals, a València, Gandia i Castelló, la gestió d'aquest bé públic queda en mans d'empreses amb un fort poder d'influència territorial: Fomento Urbano de Castellón, les dues primeres i el Grup Gimeno, via Facsa, la tercera. D'aquestes 25 ciutats, només Mataró, Palma, Reus i Manresa tenen la gestió municipalitzada.

A prop del poder polític

Si hi ha una persona de pes en la gestió de l'aigua als Països Catalans, és Angel Simón Grimaldos, president d'Agbar. Segons la base de dades empresarial Sabi, també és president d'unes altres quatre empreses de gestió de recursos hídrics i conseller del Cercle d'Economia i de Suez SA, entre altres. Tal com va publicar l'Anuari Mediacat 2012, Simón és una persona estretament vinculada al PSC, des que va ser gerent de l'Àrea Metropolitana de Barcelona entre 1989 i 1995. El director general d'Agbar, Arsenio Olmo, també va ser tècnic de l'entitat metropolitana. Alhora, Jordi Valls i Riera, que va ser conseller de Treball i Indústria el 2006, durant el govern de Pasqual Maragall, és director executiu de Suez Mèxic, després de passar per Aguas Andinas i Agbar United Kingdom -ambdues dependents d'Agbar. Els vincles entre el PSC i Agbar arriben fins a Girona, segons va publicar L'Ariet. Tomàs Sobrequés, que va ser regidor del govern de Joaquim Nadal durant 24 anys, és membre del consell d'administració de Girona SA, que controla Aigües Girona, Salt i Sarrià de Ter (AGISSA) i Aigües de Blanes.

Les connexions polítiques de l'empresa barcelonina, però, van més enllà del grup socialista. Una investigació d'anticorrupció va revelar que Agbar és una de les empreses que hauria pagat el suposat 3% a CatDem. Entre 2008 i 2012, la fundació de CDC va rebre donacions per valor de 895.000 euros per part de la galàxia de societats mercantils que integren el Grup Agbar. En aquesta investigació, també es destapaven unes donacions de 175.000 euros efectuades entre 2008 i 2009 per part de Fomento de Construcciones y Contratas (FCC), propietària d'Aqualia. El 2015, tres anys després dels pagaments, Miquel Roca i Junyent, el que va ser mà dreta de Jordi Pujol a CDC, va ser nomenat membre del consell d'Aigües de Barcelona Mixta en representació dels interessos d'Agbar i Suez SA. A més, Josep Grau i Serís, conseller d'Agricultura durant la sisena legislatura de Jordi Pujol (entre 1999 i 2003), és -des de 2011- conseller d'Aigües del Segarra Garrigues SA, de la qual Agbar ostenta un 22% de les accions i FCC un 24%.

Els vincles amb ICV també han estat recurrents. Fins a quatre persones de l'entorn ecosocialista han mantingut vincles laborals amb Agbar. L'exregidora de Barcelona Imma Mayol i l'exconseller de Medi Ambient Francesc Baltasar van treballar, entre 2011 i 2012, com a assessors d'Agbar. A la vegada, la que va ser directora de Serveis quan la conselleria estava en mans de Baltasar, Elisenda Rius, va treballar de responsable de Relacions Humanes d'Agbar. Finalment, Eduard Pallejà, secretari general durant el mateix mandat, fa tasques d'assessorament per mitjà de la seva empresa KM2.

Agbar també ha sabut teixir relacions amb el Partit Popular al País Valencià. El regidor popular de l'Ajuntament d'Oriola, Francisco Manuel Sáez Sironi, ha ocupat diversos càrrecs de direcció a empreses com Aquagest, Aigua i Sanejament d'Elx i Hidraqua, totes elles propietat d'Agbar.

Facsa, l'empresa que gestiona l'aigua a Castelló, també té vincles amb el PP. El seu president, Enrique Gimeno Escrig, apareix a les peces valencianes de la trama Gurtel per haver finançat la campanya electoral popular de 2008 amb 405.668 euros. A la vegada, Piluca Bertolin, dona d'Esteban González Pons (portaveu del PP al Parlament Europeu), és directora creativa d'Aigües de València SA. L'empresa és propietat de Fomento Urbano de Castellón, el president de la qual és Eugenio Calabuig Gimeno, que va reconèixer haver pagat 375.000 euros a Iñaki Urdangarin a canvi de serveis de recerca d'inversors a l'estranger, en el marc de la investigació

del cas Noos.

Els tentacles de La Caixa

Si es parla de la gestió de l'aigua, tampoc no es pot obviar el paper que hi juga La Caixa. El 2014, la multinacional financera catalana va vendre el 24% d'Agbar que posseïa a Suez SA a canvi del 7% d'accions de la multinacional francesa, que va a passar a controlar el consell d'administració de l'empresa d'aigües. Més enllà d'això, La Caixa té un 15% d'Aigües de Barcelona Mixta (Agbar en té un 70% i l'AMB el 15% restant) a través de Criteria. Cal destacar que, entre els patrons de Criteria, hi ha el conseller d'Economia de Pujol entre 2001 i 2003, Francesc Homs i Ferret. La Caixa també és l'accionista majoritària d'AGISSA, amb un 34% de les accions (Agbar en té un 33% i Aqualia l'altre 33%). En aquest cas, els vincles arriben pel convergent Miquel Noguer, vicepresident de la Diputació de Girona, que -com va destapar la Directa- va rebre 1,35 milions d'euros de La Caixa, com a membre del consell d'administració, entre 2005 i 2013.

Article publicat originalment a la Directa.